

22 899

Wijziging van de Ziektewet, het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten, alsmede het treffen van een regeling voor het overheidspersoneel, in verband met terugdringing van het ziekteverzuim (Wet terugdringing ziekteverzuim)

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 november 1993

Op 8 november 1993 heeft de Minister van Financiën tijdens een congres van het Koninklijk Nederlands Ondernemersverbond zich uitgesproken over de bonus/malusregeling in de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet. Bijgesloten is een persbericht van het Ministerie van Financiën¹, waarin is opgenomen de tekst over het bonus/malussysteem zoals uitgesproken tijdens dit congres. Naar aanleiding van de uitspraken van de heer Kok en in antwoord op de vraag die de heer Linschoten op 9 november j.l. bij de Regeling van Werkzaamheden in de Tweede Kamer over de evaluatie van het bonus/malussysteem heeft gesteld, deel ik u het volgende mede.

Zowel het Hugo Sinzheimer Instituut als de Sociale Verzekeringsraad heeft onderzoek gedaan naar de malusregeling. Naar verwachting wordt het rapport «de malusbrieven» van het Hugo Sinzheimer Instituut in de loop van november gepubliceerd.

Met de wijzigingen die in het wetsvoorstel Terugdringing Ziekteverzuim (TZ) worden voorgesteld en de wijzigingen aangebracht door de wet Terugdringing van beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen (TBA) wordt tegemoetgekomen aan diverse bezwaren van werkgevers die uit het onderzoek naar voren komen. Zo wordt:

- bij het betalen van de geldelijke bijdrage rekening gehouden met de duur van het dienstverband (wetsvoorstel TZ);
- bij overlijden en het bereiken van de 65-jarige leeftijd in het eerste jaar na WAO-toetreding geen malus betaald (wet TBA);
- wanneer een arbeidsongeschikte met een bonusuitkering of een AAW-loonkostensubsidie in dienst is genomen en deze (toegenomen) arbeidsongeschiktheid wordt de malus gehalveerd (wetsvoorstel TZ);
- het plafond van te betalen bijdragen van 5% naar 3% van de loonsom per jaar verlaagd door een amendement van de leden Bijleveld en Leijnse (Tweede Kamer, 1992–1993, 22 899, nr. 19) (wetsvoorstel TZ).

¹ Dit persbericht is ter inzage gelegd op het Centraal Informatiepunt onder griffiennr. 111854.

Momenteel zijn nog geen gegevens voorhanden waaraan het effect van het systeem direct en verantwoord kan worden afgemeten. Wel zijn cijfers bekend over de arbeidsmarktpositie van gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Uit cijfers van het CBS blijkt dat het aantal gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een baan sterk is toegenomen in 1991 en 1992. Het aandeel werkende personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering is in 1992 gestegen met ruim 20% ten opzichte van 1991. Dit kan een indicatie zijn voor de effecten van het systeem. Ook de daling van het aantal ontslagaanvragen voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten bij de arbeidsvoorzieningsorganisatie in het eerste half jaar van 1993 ten opzichte van het eerste half jaar van 1992 met 16%, doet vermoeden dat het systeem effect sorteert. Dit mede gezien het feit dat de overige categorieën ontslagaanvragen in die periode iets stijgen (niet-economische gronden met 5%) dan wel fors stijgen (economische gronden met 62%).

Gezien de resultaten van beide onderzoeken naar de malusregeling en de indicaties van de werking van de malusregeling, ziet het kabinet op dit moment geen aanleiding tot wijzigingen van het systeem. Wel blijkt uit de onderzoeken dat met name het betalen van een malus als onrechtvaardig wordt ervaren wanneer er geen relatie met het werk kan worden geconstateerd. Naar mijn mening geven werkgevers hier blijk van een eenzijdige benadering van de malus; het gaat er ook om dat de werkgever zich volledig inzet voor de reïntegratie van de arbeidsongeschikte werknemer, ongeacht de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid. Ik ben evenwel bereid om te bezien of het mogelijk is rekening te houden met genoemd bezwaar van werkgevers. Ik ben voornemens daartoe een technische werkgroep in het leven te roepen om te bekijken of het mogelijk is deze causaliteit tussen arbeidsongeschiktheid en werk bij het bonus/malussysteem te betrekken. Wanneer dit mogelijk wordt geacht, zal de werkgroep hier een nadere uitwerking voor maken. Bij een eventuele implementatie van een dergelijke uitwerking kan mijns inziens geen sprake zijn van terugwerkende kracht. Van de uitvoering kan niet worden geëist dat zij met terugwerkende kracht onderzoek doet naar mogelijke oorzaken van arbeidsongeschiktheid.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel TZ in de Eerste Kamer is de motie-Gelderblom-Lankhout c.s. (EK, 1992-1993, 22 824, nr. 199h) aangenomen waarin werd verzocht de ophoging van de malus uit te stellen. Ik sluit niet uit dat de huidige hoogte van de malus voldoende is om het daarmee beoogde effect te bereiken. Dit kan echter nu nog niet worden vastgesteld. Derhalve heb ik besloten nu niet tot verhoging van de malus over te gaan. In 1994 zal een vervolgonderzoek plaatsvinden naar het bonus/malussysteem. Zoals toegezegd aan de Eerste Kamer, zal ik een gesprek hebben met de werkgeversorganisaties over het bonus/malussysteem. Ik heb inmiddels een uitnodiging daartoe verzonden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Wallage